

STICHTING IT-NOTARIS

Een kraamkamer voor nieuwe toepassingen in het notariaat. Zo zou je de werkgroep New Technologies van de CNUE (Raad van Europese notarissen) kunnen omschrijven. IT-notaris Isabelle Cox is sinds vorig jaar lid van de werkgroep.

| TEKST Peter Steeman

Isabelle Cox hoefde niet lang na te denken toen ze werd gevraagd voor het lidmaatschap. 'De CNUE is niet bij iedere notaris bekend, maar ik kende al de werkgroep Company Law. Daarom weet ik hoe leuk het is om over de grenzen te kijken bij andere notarissen. Hoe kun je leren van elkaars ervaringen? En wat kunnen we samen doen? Bijna alle notariaten denken na over IT en sommigen zijn al verder in het bedenken van oplossingen. Italië is bijvoorbeeld bezig met een pilot waar voor het beschermen van patronen in modestoffen een blockchainoplossing in plaats van een depotakte bij een notaris wordt gebruikt. Soms geeft de wetgeving in een land een bepaalde oplossing de wind in de zeilen. In Frankrijk is blockchain de perfecte oplossing voor het sturen van de grosse naar de bank. In Frankrijk is het wettelijk bepaald dat de bank de grosse van de notaris slechts eenmaal ontvangt. Als de bank tot executie wil overgaan en ze zijn de grosse van de hypotheekakte

*‘Hoe veilig is het
als je geen face to face
contact hebt?’*

kwijt, dan rest alleen de gang naar de rechter. Daarom willen Franse banken dat de notaris de grosse voor ze bewaard. Blockchain lost dat probleem nu op.'

LUIGI STOEL

Een punt dat hoog op de agenda van de werkgroep staat is het richtlijnvoorstel dat EU-lidstaten verplicht om te voorzien in de mogelijkheid een kapitaalvennootschap digitaal op te richten. Cox: 'De gedachte erachter is dat, als de identificatie langs digitale weg plaatsvindt, je niet langer fysiek aanwezig hoeft te zijn in het land waar je een bv of nv wil oprichten. Oostenrijk en Estland zijn de eerste twee landen waar dit mogelijk wordt. In Estland heb je hiervoor een speciale ID nodig die je bij de ambassade van een ander EU-land kunt aanvragen. Met dat pasje kun je vervolgens vanuit je luie stoel een kapitaalvennootschap oprichten. In Oostenrijk kiezen ze voor een andere aanpak. Daar wordt de akte vanaf volgend jaar via een videoconferentie gepasseerd en vullen de deelnemers in een gezamenlijke sessie om de beurt een code in.'

FACE TO FACE

Het luisteren naar ervaringen van notarissen in andere landen is leerzaam, maar iedere nieuwe innovatie roept nog vooral veel vragen op. Cox: 'De vraag is: hoe veilig is het als je geen *face to face* contact hebt? Zonder adequate fraudebestrijding loop je het risico op spookvennootschappen die niet aan hun verplichtingen voldoen. Normaal controleert de notaris de identiteit van de oprichter. Hoe zorg je dat er geen misbruik wordt gemaakt van die rechtspersoon? En hoe zit het met de *Belehrung*? Snappen mensen waarvoor ze tekenen? In de Oostenrijkse variant lijkt dat te kunnen. Over dergelijke vragen moeten we nadenken. Er is nu weliswaar een Europese richtlijn, maar ieder land moet het zelf invullen.'

KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE

Het lidmaatschap van de werkgroep geeft geen toegang tot een glazen bol waarin de toekomst van het notariaat zichtbaar wordt. Toch is Cox optimistisch: 'We kunnen niet precies voorspellen wat er op ons afkomt, maar het is wel zeker dat ons vak de komende tien jaar ingrijpend gaat veranderen. De grootste innovatie die we tot nu toe ervaren hebben, zat in de aanvoer van informatie. Die komt sneller, *real time* zelfs, naar ons toe. De innovatie gaat steeds meer de kern van ons werk raken. Als kunstmatige intelligentie zijn intrede doet, wordt het bijvoorbeeld mogelijk om een akte automatisch te laten scannen om te zien of alle voorwaarden er in staan. Van blockchain wordt voorspeld dat deze de notaris overbodig maakt, maar de praktijk laat iets heel anders zien. Blockchain is niets anders dan een grootboek. Het moet gevoed worden met informatie en om dat proces zorgvuldig te laten verlopen, heb je nog steeds een notaris nodig. We hoeven niet bang te zijn voor de toekomst.' ■